# HAC VE UMRE SEYAHATLERİ İLE İLGİLİ İŞLERİN DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞINCA YÜRÜTÜLMESİNE DAİR KARAR

**Amaç**

**MADDE 1-** (1) Bu Kararın amacı; hac veya umre yapmak üzere Suudi Arabistan'a gidecek vatandaşların ziyaretlerini sağlık ve güvenlik şartları içinde, hizmet talep edenlerin hakları korunacak şekilde yapmalarını sağlamak ve ibadetlerini usulüne uygun biçimde ifa etmelerine yardımcı olmak için gerekli usul ve esasları belirlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2-** (1) Bu Karar; hac ve umre hizmetlerinin yürütülmesine, Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu ile Hac ve Umre Komisyonunun kuruluş, görev ve yetkilerine, Hac ve Umre Hesabının oluşturulmasına, hac ve umre dönemlerinde hac ve umre faaliyetleri için yurt içinde görevlendirilen Başkanlık personeline mesai saatleri dışında yaptırılacak ilave çalışma ücreti ile sınav hizmetleri karşılığında ödenecek ücretlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3-** (1) Bu Karar, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4-** (1) Bu Kararda geçen;

a) Acenta: 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununa göre uluslararası her türlü seyahat hizmetlerini verme yetkisini haiz seyahat acentalarını,

b) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,

c) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

ç) Komisyon: Hac ve Umre Komisyonunu,

d) Kurul: Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulunu,

e) Vakıf: Türkiye Diyanet Vakfını,

ifade eder.

**Hac ve umre hizmetlerinin yürütülmesi**

**MADDE 5-** (1) Hac ve umre hizmetleri, bu Karar hükümlerine uygun şekilde Başkanlık ve/veya Başkanlığın denetimi ve gözetimi altında acentalar tarafından düzenlenir ve yürütülür. Başkanlık bu hizmetlerin yürütülmesi ile ilgili olarak;

a) Yurt içinde ve yurt dışında ilgili ülke, kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle gerekli tedbirleri alır,

b) Hacda kurban ibadetinin usulüne uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli çalışmaları yapar,

c) Hac ve umre ibadetlerinin usulüne uygun olarak ifası için yurt içinde ve yurt dışında eğitim ve irşat faaliyetleri düzenler.

(2) Başkanlıkça düzenlenecek hac ve umre seferlerinde, 1618 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sözü edilen işletme belgesi aranmaz.

(3) Hac ve umre seyahati düzenleyecek seyahat acentalarının niteliklerine dair esaslar, hac ve umrenin ibadet olma özelliği dikkate alınarak, Başkanlık ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca müştereken belirlenir. Bu nitelikleri taşımayan acentalar hac ve umre seyahati düzenleyemezler.

(4) Başkanlık, hac ve umre hizmetlerinin ifası için gerektiğinde bu acentalardan hizmet satın alabilir.

**Hac kontenjanı**

**MADDE 6-** (1) Ülkemize tahsis edilen hac kontenjanının %60'ı Başkanlıkça kullanılır; %40'ı acentalara topluca verilir. Her acenta, götürebileceği hacı adaylarının kayıtlarını, acentalara tahsis edilen kontenjan çerçevesinde serbestçe yapar.

**Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu**

**MADDE 7-** (1) Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu; Diyanet İşleri Başkanının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret, İçişleri, Kültür ve Turizm, Maliye, Sağlık ve Ulaştırma Bakanlıklarının müsteşar veya müsteşar yardımcıları ile Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliğinin birer temsilcisinden oluşur.

(2) Kurul, Başkanın daveti üzerine salt çoğunlukla toplanır ve kararlarını toplantıya katılanların çoğunluğu ile alır. Eşitlik halinde Başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır. Başkan bulunmadığı hallerde, hac ve umreden sorumlu başkan yardımcısı Kurula başkanlık eder. Kurulun sekretarya hizmetleri Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yürütülür.

(3) Hac ve umre faaliyetlerine ilişkin temel esaslar ve stratejiler Kurul tarafından belirlenir.

(4) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Hac ve umrenin usulüne uygun olarak yerine getirilmesi ve sunulan hizmetin kalitesinin artırılması için yurt içinde ve yurt dışında alınması gerekli tedbirleri belirlemek.

b) Hac ve umrenin hangi ulaşım yoluyla gerçekleştirileceği ile giriş ve çıkış yapılacak hudut kapılarını ve havalimanlarını belirlemek.

c) Hac ve umre mevsimleriyle ilgili takvimi belirlemek.

ç) Hac ve umreye gideceklere verilecek malzemeleri ve niteliklerini tespit etmek.

d) Hacı adaylarının hangi usulle belirleneceğine karar vermek.

e) Hac ve umre düzenleyecek acentaların Başkanlıkla imzalayacakları şartname ve sözleşme hükümleri ile esaslarını belirlemek.

f) Başkanlıkla ve hac ve umreye götüreceği vatandaşlarla yaptığı sözleşme hükümlerine uymayan, sözleşmede taahhüt ettiği hizmeti vermeyen veya eksik veren acentaya fiilin ağırlığına göre; uyarma, kınama, kontenjan kısıtlaması, 1-3 yıl veya süresiz organizasyondan men, söz konusu acenta yetkililerinin bir başka isim altında aynı hizmeti yürüten acentalarda acenta görevlisi olarak görevlendirilmemesi müeyyideleri ile ilgili karar vermek.

g) Başkanlık tarafından acentalara verilen idari hizmetler ile personel desteği, denetim, gözetim ve rehberlik, eğitim, sağlık ve benzeri hizmetler karşılığında alınacak hizmet bedelini belirlemek.

ğ) Bu Kararın 15 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen teminatları belirlemek.

h) Hacca gidecekler için konaklama türlerini, tavan ücretlerini ve ön kayıt ücretlerini belirlemek.

ı) Hac ve umre seyahatine katılan vatandaşların eşyalarının taşınmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmek.

i) Mekke ve Medine'de kiralanacak bina ve otellerin nitelikleri ile bunların Harameyne olan mesafelerini belirlemek.

j) Ülkemizden hac mevsiminde çeşitli alanlarda çalıştırılmak üzere Suudi Arabistan'a götürülecek olan vasıflı, vasıfsız işçiler ve bu işçileri götürecek firmalarda aranacak şartlar ile bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak iş ve işlemlere ilişkin esasları düzenlemek.

**Hac ve Umre Komisyonu**

**MADDE 8-** (1) Hac ve Umre Komisyonu; Başkan veya Başkanın görevlendireceği bir başkan yardımcısının başkanlığında, Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürü ile Başkanın görevlendireceği üç genel müdür ve bir hukuk müşavirinden oluşur.

(2) Komisyon üyelerinin görev süresi iki yıldır; süresi dolan üye tekrar görevlendirilebilir.

(3) Komisyon üyelerinin görevli veya izinli olmaları durumunda Komisyona vekilleri katılır.

(4) Komisyon, çalışma takviminde belirlenen zamanlarda Komisyon başkanının daveti üzerine salt çoğunlukla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır. Komisyon kararları Başkanın onayına sunulur.

(5) Komisyonun sekretarya hizmetleri, Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yürütülür.

(6) Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Başkanlıkça yürütülecek hac ve umre faaliyetlerinin yurt içinde ve yurt dışında düzenli bir şekilde ifası için gerekli uygulama esaslarını belirlemek.

b) Başkanlığın, hac ve umre hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak Vakıf ile yapacağı işbirliği kapsamında, Vakıf tarafından üstlenilen ve yerine getirilen hizmetlere ödenecek ücretleri belirlemek.

c) Hac ve Umre Hesabından yapılacak hac ve umre hizmetleri, Başkanlığın yurt içi ve yurt dışındaki faaliyetleri, eğitim, öğretim, yayın, bilimsel proje ve araştırma faaliyetleri, konferans, sempozyum ve benzeri toplantılar ile dini nitelikli diğer hizmet ve faaliyetlerle ilgili harcamalara karar vermek; tahmini harcamaların her hac mevsimi sonunda, hangi hizmet ve faaliyetlere hangi miktar ve oranlarda ve hangi şartlarda yapılacağına ilişkin kararlarını bir program çerçevesinde belirlemek.

ç) Kurul tarafından belirlenen tavan ücretlerini de esas alarak, Başkanlıkça düzenlenecek hac ve umre seyahat ücretlerini konaklama türlerine göre tespit etmek.

d) Hac ve umre seyahat bedeli olarak tahsil edilecek paralar ve yapılacak harcamalar için yurt içinde ve yurt dışında hangi bankalarda hesap açılacağına ve bu hesaplardan para çekmek, havale yapmak ve diğer her türlü tasarrufta bulunmak için kimlerin yetkilendirileceğine karar vermek.

e) Hac ve umre hizmetleri ile ilgili olarak yurt dışında mal ve hizmet alımlarını yapacak yetkilileri belirlemek.

f) Başkanlığın düzenleyeceği hac ve umre seyahatleri için kiralanacak uçaklarla ilgili kararları almak ve gerektiğinde kiralanacak otobüslerin özelliklerini, sayısını, bu otobüsler için ödenecek ücretleri ve otobüslerle ilgili diğer hususları tespit etmek.

g) Başkanlığın hac ve umre seyahatleri ile ilgili olarak bu Kararda hüküm bulunmayan hususlarda karar almak.

ğ) Hac ve umre işleri için yapılacak eğitim ve irşat faaliyetleri ile konferans, seminer ve soru hazırlamada görevlendirilen personele yapılacak ödemeleri belirlemek.

**Hac ve Umre Hesabı**

**MADDE 9-** (1) Hac ve umre hizmetleri için yurt içinde ve yurt dışında, Komisyonun uygun göreceği bankalarda ve Başkanlık denetiminde olmak üzere, Vakıf tarafından, "Hac ve Umre Hesabı" adı altında özel hesaplar açılır. Hac ve umreye gideceklerden alınan ücretler ile hac ve umre hizmetlerinin yürütülmesinden elde edilen diğer her türlü gelir bu hesaba yatırılır.

(2) Hac ve Umre Hesabında tutulan paralar kamu kaynağı ve kamu geliri olarak değerlendirilmez.

**Yurt içinde görevlilere ödenecek ücret**

**MADDE 10-** (1) Hac ve umre işleri için yurt içinde geçici olarak görevlendirilecek personele, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca belirlenen gündeliklerinin iki katı tutarında ödeme yapılır.

(2) Bu kişilerin yol ve konaklama giderleri ayrıca ödenir. Günlük konaklama gideri, belgelendirilmek şartıyla, birinci fıkra uyarınca belirlenen gündeliğin en fazla iki katına kadar karşılanır. Yurt içi geçici görev yolculuklarına ait yol masrafları ise beyan esasına göre ödenir. Gerekli görüldüğünde görevlendirilen personelin uçakla seyahat yapmasına izin verilebilir.

(3) Yurt içi geçici görev yolculuklarını kendi özel otomobilleriyle yapanlara, ilgili güzergâh otobüs rayiç bedeli üzerinden ödeme yapılır.

**Yurt dışında görevlilere ödenecek ücret**

**MADDE 11-** (1) Hac ve umre işleri için yurt dışında görevlendirilen personelin gidiş ve dönüş yolculuk biletleri Başkanlıkça temin edildiğinden, görevli personele yol masrafı ödenmeyip sadece gündelik ödenir.

(2) Hac ve umre organizasyonlarında aşağıdaki unvanlarla yurt dışında görevlendirilen personele; hac ve umre görevlerinin özellikleri, görevlinin yükleneceği sorumluluk ve görevin ağırlık derecesi, bütün görevlilere yurt dışında Başkanlıkça ücretsiz yemek ve yatacak yer temin edilmesi gibi hususlar dikkate alınarak, Bakanlar Kurulunca, 6245 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine dayanılarak çıkarılan yurt dışı gündeliklerin tespitine dair Bakanlar Kurulu Kararları kapsamındaki kanuni gündeliklerinin aşağıda belirtilen yüzdeleri oranında ödeme yapılır:

a) Birinci grup: Hac Organizasyonu Başkan Yardımcısı ve Hac İdare Merkezi Başkanına kanuni gündeliğinin %70'i.

b) İkinci grup: Ekip Başkanı ve Hac İdare Merkezi Başkan Yardımcısına kanuni gündeliğinin %65'i.

c) Üçüncü grup: Fetva ve İrşat Ekibi üyesi ile Denetim-Gözetim ve Rehberlik Ekibi üyesine kanuni gündeliğinin % 60'ı.

ç) Dördüncü grup: Ekip Başkan Yardımcısı, Bölge Sorumlusu, Kafile Başkanı, Oteller Sorumlusu, Acentalar Sorumlusu, Basın Sorumlusu, Protokol Sorumlusu, Havalimanı Sorumlusu, Kiralama Muhasebe Sorumlusu ve Baştabibe kanuni gündeliğinin % 55'i.

d) Beşinci grup: İrşat Görevlisi, Din Görevlisi, Tercüman, Baştabip Yardımcısı, Doktor, Diş Hekimi, Eczacı ve Başhemşireye kanuni gündeliğinin % 50'si.

e) Yukarıda sayılan unvanlar dışında görevlendirilenlere kanuni gündeliklerinin %45'i.

(3) Hac organizasyonunda, 20 gün ve daha az süreli olarak görevlendirilen kafile başkanı ve din görevlileri ile üstün başarı gösteren personele, görevin özelliği dikkate alınarak, gündelikleri dışında, Komisyonun belirleyeceği miktarda ilave ücret ödenebilir.

(4) Hac ve umre organizasyonları dışındaki hac ve umre işleri için yapılacak yurt dışı görevlendirmelerde kanuni harcırah tam olarak ödenir.

**İlave çalışma ücreti**

**MADDE 12-** (1) Hac ve umre hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için, Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yurt içinde yeteri kadar personel görevlendirilebilir. Hac ve umre faaliyetleri için mesai saatleri dışında fiilen çalışmak üzere yurt içinde görevlendirilen Başkanlık personeline; tatil günlerinde günlük en fazla 8 saat, mesai günlerinde günlük en fazla 4 saat olmak kaydıyla, aylık toplam 160 saati aşmamak ve saat başına yılı bütçe kanunlarında öngörülen fazla çalışma saat ücretinin beş katı olarak hesaplanacak fazla mesai ücreti Hac ve Umre Hesabından ödenir.

(2) Mesai saati dışında çalışacak personelin yemek ücretleri, Hac ve Umre Hesabından karşılanır.

**Sınav ücreti**

**MADDE 13-** (1) Hac ve umre hizmetleri ile ilgili yapılacak sınav ve mülakatlarda sınav komisyonu üyesi ve gözetmen olarak Başkanlıkça görevlendirilecek personele, her bir gün için memur aylıklarına uygulanan katsayının 500 gösterge rakamı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda sınav ücreti ödenir.

(2) Hac ve umre faaliyetlerinde görevlendirilmek üzere Başkanlıkça yapılacak sınavlara katılacak personelden, sınav hizmetleri karşılığı olarak, memur aylıklarına uygulanan katsayının 500 gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere alınacak sınav ücreti Komisyon tarafından tespit edilir.

**Hac ve umre hizmetlerinin denetimi**

**MADDE 14-** (1) Hac ve umre seyahatleriyle ilgili iş ve işlemler ile Hac ve Umre Hesabından yapılan bütün harcamalar, her yıl hac mevsimi sonunda, Başkanlık ve Sayıştay denetim elemanları ile gerektiğinde Başbakanlık müfettişleri tarafından denetlenir.

(2) Kurul ve Komisyon üyeleri arasından, hac ve umre hizmetlerini yerinde incelemek ve gözlemde bulunmak üzere görevlendirme yapılabilir.

**Teminat alınması**

**MADDE 15-** (1) Hac ve umre seyahati düzenleyen acentalar, hizmetlerin ifası sırasında meydana gelebilecek zararların karşılanması amacıyla, götürdükleri her bir hacı başına aldıkları ücretin tamamı, umreci başına ise aldıkları ücretin yarısı kadar veya Kurul tarafından belirlenen miktarda Başkanlığa teminat verirler.

(2) Teminat olarak, nakit para ile bankalar tarafından verilen teminat mektupları kabul edilir. Nakit teminat, Vakıf tarafından bankalarda açtırılacak özel hesaba yatırılır. Teminat mektupları ise Vakıf Hac ve Umre Muhasebe Müdürlüğü tarafından muhafaza edilir.

(3) Alınan teminat, acentaların düzenlediği hac ve umre organizasyonlarının Başkanlık tarafından yaptırılan denetimlerine ilişkin raporların Kurul tarafından değerlendirilmesi sonucunda, her hangi bir müeyyide uygulanmaması ve acentaların hac ve umreye götürmüş olduğu vatandaşlardan hizmetin sona ermesini izleyen 30 gün içinde her hangi bir şikâyetin olmaması halinde ilgili acentaya iade edilir.

(4) Teminatların iadesinden sonra yapılacak şikâyetler üzerine, Başkanlık tarafından görevlendirilen denetin elemanlarınca düzenlenen denetim raporunda teklif edilen cezaların Kurul tarafından değerlendirilmesi sonucunda, bir zararın tazminine karar verilmesi halinde, müştekilerin mağduriyetleri ilgili acenta tarafından karşılanır.

**Vakıf ile işbirliği**

**MADDE 16-** (1) Başkanlık, gerektiğinde, hac ve umre hizmetleriyle ilgili alım, satım, ulaşım ve muhasebe işlemleri ile mali işlemlerin bedeli mukabilinde yürütülmesi hususunda Vakıfla işbirliği yapar.

(2) İşbirliğinin kapsamı ile usul ve esasları, taraflar arasında düzenlenecek protokol ile belirlenir.

**Yönetmelik**

**MADDE 17-** (1) Başkanlık ve Başkanlığın denetim ve gözetimi altında acentalar tarafından yürütülecek hac ve umre hizmetleriyle ilgili iş ve işlemler, Başkanlık tarafından çıkartılacak bir yönetmelik ile düzenlenir.

**Yürürlükten kaldırılan mevzuat**

**MADDE 18-** (1) 10/12/1999 tarihli ve 99/13919 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, Hac ve Umre Seyahatleri ile İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

**Yürürlük**

**MADDE 19-** (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 20-** (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.